

Gudsdebatten i England

DEN ENGELSKE biskopen John Robinsons bok "Honest to God" utkom i mars förra året, recenserad i Dagens Nyheter. Nu har en bok om debatten kring boken publicerats (David Edwards och John Robinson, *The Honest to God Debate*, SCM Press, 6 shilling). Robinsons bok har varit en enorm publikframgång: 350 000 exemplar tryckta i England, USA, Kanada och Australien, översättningar till en rad språk, tusentals brev till författaren, TV- och radioprogram, anmälningar i kyrkliga och världsliga tidskrifter och tidningar i hela den så kallade kristna världen. I den nu utkomna följskriften upp-tas över ett tjugotal av de mest uppmärksammade recensionerna jämte artiklar om debatten av bokens båda författare.

Diskussionen blir av intresse främst genom de totalt skilda värdesättningar och tolkningar av Robinsons bok som givits av främsta teologer och kyrkomän. På några håll förklaras biskopen vara rättare, på andra rent av ateist, en tredje grupp anser att han bara kommit med plattheter, som kunnigt folk för länge sedan hunnit bli trött på. Somliga anser det vara en skandal att han får stå kvar i kyrkan, andra prisar honom som inspiratör till en kyrklig förnyelse. "En del läsare tänker säkert att han lämnat den kristna religionen, men jag tror inte att han är skyldig till annat

Den religionsdebatt som i England vällats av John Robinsons (bilden) bok "Honest to God" (svensk översättning: "Gud är annorlunda") refereras i ett nyutkommet arbete, "The Honest to God Debate", som Herbert Tingsten här skriver om.

än en betydande brist på tanke-reda", skriver en Londonprofessor i teologi. Var skall den liberala teologins härjningar sluta? frågar sig en annan anmälare. "Djävulen och helvetet försvann för länge sedan; den heliga jungfruns position är underminerad; Gud, som för en vecka sedan syntes trygg, är nu klart bragt på defensiven.

Vad kommer att finnas kvar mer än en tro på behovet av biskopar, som kan ge vittnesmål i processer om osedligt skrivsätt och tala till popsångare i TV?" (Robinson vittnade för Lawrence i den bekanta rätttegången och är känd för sitt folkliga framträdande bland publikaner och syndare.)

Den allvarliga frågan om biskopen tror på Gud, eller i varje fall på en personlig Gud, står i förgrunden av debatten. Såvitt jag förstår är det omöjligt att besvara frågan, eftersom biskopen i denna kärnpunkt uttrycker sig både otydligt och motsägande. Han säger ibland att Gud inte finns utanför oss, och det är sådana saker som väckt den största oron, ibland att Gud genom att finnas hos alla, eller åtminstone de flesta, har ett slags personlig förankring; då det gäller att definiera Gud talar han ibland om "kärleken", ibland om "den yttersta verkligheten", ibland om "det djupaste" i mänsklig erfarenhet. Några av hans kritiker frågar sig hur man i böner och predikningar skall kunna ersätta Gud med exempelvis "den yttersta verkligheten", medan andra, mera hårdhänta, slår fast att "den yttersta verkligheten" är en fras utan någon godtagen mening och att biskopen inte gjort något försök att tala om vad han menar. Förvirringen i nutida religiös debatt kunde knappast bli mera obarmhärtigt avslöjad.

HERBERT TINGSTEN